

Els mitjans: xarxa de comunicació, comunió i cooperació

Publiquem el missatge que ha escrit Benet XVI amb motiu de la quarantena Jornada Mundial de les Comunicacions Socials dedicada en aquesta ocasió al tema: «Els mitjans: xarxa de comunicació, comunió i cooperació». La Jornada se celebrarà aquest any el diumenge 27 de maig.

22/05/2006

Benvolguts germans i germanes:

1. En complir-se el quarantè aniversari de la clausura del concili Vaticà II, m'alegra recordar el seu decret sobre els mitjans de comunicació social, «Inter Mirifica», que va assenyalar especialment el poder dels mitjans per a exercir una influència en tota la societat humana. La necessitat d'eines que ajudin al bé de la humanitat m'ha impulsat a reflexionar, en el meu primer missatge per a la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, sobre la idea dels mitjans com una xarxa que facilita la comunicació, la comunió i la cooperació.

Sant Pau, en la seva carta als Efesis, descriu vivament la nostra vocació humana com la de «participants de la naturalesa divina» («Dei verbum», 2): per Crist tenim accés al Pare en l'Esperit; ja no som estrangers i

estrany, sinó ciutadans amb els sants i els membres de la família de Déu, transformant-nos en un temple sant, un estatge per a Déu (cf. Ef 2, 18-22). Aquest sublim retrat d'una vida de comunió posa en moviment tots els aspectes de la nostra vida com cristians. La invitació a acollir amb autenticitat l'autocomunicació de Déu en el Crist significa en realitat una crida a reconèixer la seva força dinàmica dintre de nosaltres, que des d'aquí desitja propagar-se als altres i estendre's a tot el món, perquè el seu amor sigui realment la mesura prevalent en el món (cf. «Homilia per a la Jornada Mundial de la Joventut», Colònia, 21 d'agost 2005).

2. Els avanços tecnològics en els mitjans han conquerit en certa manera temps i espai, fent la comunicació entre les persones tant instantània com directa, tot i que estiguin separades per enormes distàncies. Aquest desenvolupament

presenta un potencial enorme per a servir al bé comú i «constitueix un patrimoni a salvaguardar i promoure» («El Ràpid Desenvolupament», 10). No obstant això, com tots sabem, el nostre món està lluny de ser perfecte.

Diàriament, se'ns recorda que la immediatesa de la comunicació no necessàriament es tradueix en la construcció de la cooperació i la comunió en la societat.

Il·luminar les consciències dels individus i ajudar a formar el seu pensament mai no és una tasca neutral. La comunicació autèntica demanda valor i decisió radicals. Requereix la determinació d'aquells que treballen en els mitjans per a no afeblir-se sota el pes de tanta informació ni per a conformar-se amb veritats parcials o provisionals. Per contra, requereix tant la recerca com la transmissió del que és el sentit i el fonament últim de

l'existència humana, personal i social (cf. «Fides et Ràtio», 5). D'aquesta forma, els mitjans poden contribuir constructivament a la propagació de tot el que és bo i veritable.

3. La crida als mitjans de comunicació d'avui a ser responsables, a ser protagonistes de la veritat i promotors de la pau que ella comporta, suposa nombrosos desafiaments. Encara que els diversos instruments de comunicació social faciliten l'intercanvi d'informació, idees i enteniment mutu entre grups, també estan tenyits d'ambigüitat. Paral·lelament que faciliten "una gran taula rodona" per al diàleg, algunes tendències dintre dels mitjans engendren una forma de monocultura que enfosqueix el geni creador, redueix la subtileza del pensament complex i desestima l'especificitat de pràctiques culturals i la particularitat de la creença religiosa. Aquestes són

distorsions que ocorren quan la indústria dels mitjans es redueix al servei de si mateixa o funciona solament guiada pel lucre, perdent el sentit de responsabilitat cap al bé comú.

Així, cal fomentar sempre el reporti precís dels esdeveniments, l'explicació completa dels fets d'interès públic i la presentació justa de diversos punts de vista. La necessitat de sostenir i donar suport a la vida matrimonial i familiar és de particular importància, precisament perquè es relaciona amb el fonament de cada cultura i societat (cf. «Apostolicam Actuositatem», 11). En col·laboració amb els pares, les indústries de la comunicació social i l'entreteniment poden ajudar en la difícil però altament satisfactòria vocació d'educar la infantesa, amb la presentació de models edificants de vida i amor humans (cf. «Inter Mirifica», 11). És molt descoratjador i

destruïu per a tots nosaltres quan passa el contrari. ¿No ploren els nostres cors, molt especialment, quan els joves són subjectes d'expressions degradants o falses d'amor que ridiculitzen la dignitat atorgada per Déu de cada persona humana i soscaven els interessos de la família?

4. Per motivar tant una presència constructiva com una percepció positiva dels mitjans en la societat, desitjo reiterar la importància dels tres passos identificats pel meu venerat predecessor el papa Joan Pau II, necessaris per al servei que han de prestar al bé comú: formació, participació i diàleg (cf. «El Ràpid Desenvolupament», 11).

La formació en l'ús responsable i crític dels mitjans ajuda les persones a utilitzar-los de manera intel·ligent i apropiada. El profund impacte que els mitjans electrònics en particular

exerceixen en generar un nou vocabulari i imatges, que introdueixen tan fàcilment en la societat, no hauria de ser sobrevalorat. Precisament perquè els mitjans contemporanis configuren la cultura popular, ells mateixos han de sobreposar-se a tota temptació de manipular, especialment els joves, i per contra han d'impulsar-se en el desig de formar i servir. D'aquesta manera, ells protegeixen en comptes d'erosionar el teixit de la societat civil, tan valuós per a la persona humana.

La participació en els mitjans sorgeix de la seva naturalesa: són un bé destinat a tota persona. Com servei públic, la comunicació social requereix un esperit de cooperació i co-responsabilitat amb escrupolosa atenció en l'ús dels recursos públics i en el compliment dels càrrecs públics (cf. «Ètica en les Comunicacions Socials», 20), incloent-hi el recurs a

marcs normatius i a altres mesures o estructures dissenyades per a assolir aquest objectiu.

Finalment, els mitjans de comunicació han d'aprofitar i exercir les grans oportunitats que els brinden la promoció del diàleg, l'intercanvi de coneixements, l'expressió de solidaritat i els vincles de pau. D'aquesta manera ells es transformen en recursos incisius i benvolguts per a la construcció de la civilització de l'amor que tota persona anhela.

Estic segur que uns seriosos esforços per a promoure aquests tres passos, ajudaran als mitjans a desenvolupar-se sòlidament com una xarxa de comunicació, comunió i cooperació, ajudant els homes, dones i nens, a prestar més atenció a la dignitat de la persona humana, a ser més responsables i oberts als altres, especialment als membres més

necessitats i febles de la societat (cf. «Redemptor Hominis», 15; «Ètica en les Comunicacions Socials», 4).

Per concloure, reprenc les encoratjadores paraules de sant Pau: el Crist és la nostra pau. En ell som un (cf. Ef 2, 14). Trenquem junts els murs divisoris de l'hostilitat i construïm la comunió d'amor segons els dissenys que el Creador ens va donar a conèixer per mitjà del seu Fill!

BENEDICTUS PP. XVI

pdf | document generat
automàticament des de <https://opusdei.org/ca-ad/article/els-mitjans-xarxa-de-comunicacio-comunio-i-cooperacio/> (19/11/2025)